

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงนโยบายที่ต้องการนำขีดความสามารถรองรับด้านท่องเที่ยวมาใช้ กำกับให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่หมู่เกาะลันตา โดยมีวัตถุประสงค์ของงานวิจัยเพื่อ ศึกษาขีดความสามารถรองรับการท่องเที่ยวของพื้นที่หมู่เกาะลันตาใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านสิ่งแวดล้อม ความสะอาด ด้านจิตวิทยา ด้านสังคมวัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ และด้าน นิเวศวิทยา ประเมินระดับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ของ นักท่องเที่ยว ตามขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวในพื้นที่หมู่เกาะลันตา และเสนอแนะ แนวทางการบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์ตามขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว โดยประยุกต์หลักการของการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้ (LAC) , ช่วงชั้นโอกาสด้านนันทนาการ (ROS), และการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลระดับการใช้ประโยชน์ทางการ ท่องเที่ยวและผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยใช้แบบสำรวจทรัพยากรในแนวปะการัง แบบสำรวจผลกระทบ ด้านขยะ การเก็บรวบรวมข้อมูลคุณภาพน้ำทะเลและบริเวณแหล่งกำเนิดมลพิษ แบบสอบถาม นักท่องเที่ยวและนักประกอบกิจกรรมดำน้ำตื้น และแบบสอบถามตัวแทนครัวเรือนของประชาชน ท้องถิ่น

ผลการศึกษาพบว่าในอนาคตเกาะลันตาใหญ่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ 20,000 คน/ คืน โดยต้องดำเนินการขยายกำลังผลิตของน้ำประปาให้แล้วเสร็จ และต้องปรับปรุงระบบจัดการ ขยะของเกาะโดยรวมและน้ำเสียในบางจุดท่องเที่ยว เกาะรอกและจุดดำน้ำในสภาพปัจจุบันรองรับ นักท่องเที่ยวได้ 400 คน/วัน แต่อาจขยายเป็น 500 คน/วัน ในอนาคต โดยต้องแสวงหาแหล่งน้ำ บาดาลเพิ่มเติมและกำหนดมาตรการกระจายความแออัดของนักท่องเที่ยว เกาะไหงและจุดดำน้ำ เกาะไหงสามารถรองรับนักท่องเที่ยว 864 คน/คืน โดยจำกัดการพัฒนาที่พักเพิ่มเติมบนเกาะไหง เพื่อรักษาบรรยากาศความเป็นธรรมชาติและความสงบ การศึกษาพบว่าพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ หรือผลกระทบเกินขีดความสามารถรองรับทางการท่องเที่ยวคือ เกาะลันตาใหญ่ในด้านนิเวศวิทยา จากปริมาณขยะและน้ำเสียที่เกิดขึ้น เกาะรอกในด้านน้ำใช้และด้านความรู้สึกแออัด สำหรับจุดดำ น้ำเกาะรอกในด้านผลกระทบจากพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวและเรือทัวร์ แนวทางการจัดการเพื่อ ยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวตามขีดความสามารถรองรับการท่องเที่ยวที่หมู่เกาะลันตา คือ การ จัดการปัญหาเร่งด่วนด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ขยะ น้ำเสีย สภาพภูมิทัศน์ การจัดการปัญหาน้ำอุปโภค ให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ในอนาคต รวมถึงมาตรการณรงค์เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรให้แก่ประชาชนท้องถิ่น หน่วยงานท้องถิ่น ผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยว

คำสำคัญ: การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว, ขีดความสามารถรองรับการท่องเที่ยว, หมู่เกาะลันตา, จังหวัดกระบี่

Abstract

This policy research aimed to apply tourism carrying capacity as a main mechanism for sustainable tourism development at Mo Koh Lanta in Krabi province. The research objectives were to study the tourism carrying capacity at Mo Koh Lanta in 6 aspects: physical, facility, psychological, social cultural, economic, and ecological carrying capacity, to assess the impacts on ecosystem and recreation experience, and to suggest the tourism carrying capacity management guidelines. The study applied concepts of Limits of Acceptable Change (LAC), Recreation Opportunity Spectrum (ROS), and sustainable tourism. Data collection and analysis on tourism impacts and use level employed recreation and marine resources inventory, amount and types of waste collection, water quality collection at nearshore and pollution point sources, tourist questionnaire, and the representatives of local household questionnaire.

The overall tourism carrying capacity of Koh Lanta Yai was set at 20,000 people/day. With this number, it must complete the enhancing water supply project and improve waste management system both garbage and waste water. Koh Roak and its snorkeling sites found carrying capacity at 400 people/day and can enabling to 500 people/day in the future. Management to find additional water supply and strategy to reduce beach crowding was suggested herein. Carrying capacity at Koh Ngai found 864 people/day with accommodation as limiting factor to maintain serenity and natural environment. The carrying capacity at snorkeling sites around Koh Ngai was set as 225 people at one time. The study found tourism sites that experienced the over carrying capacity level were Kho Lanta Yai on ecological aspect from garbage and waste water issues as well as water supply shortage, Koh Roak on water supply shortage and perceived crowding, and Koh Roak snorkeling sites on the behavior of snorkelers and tour boats. Management guidelines to raise tourism standards according to the tourism capacity in the Moh Koh Lanta is to deal with urgent environmental problems such as garbage, waste water, and landscape conditions. Managing sufficient water supply to meet future needs and campaigning local people, local authorities, entrepreneurs and tourists on conservation of the environment and resources must be done.

Key words: tourism management, tourism carrying capacity, Mo Koh Lanta, Krabi province